

Convenția
Consiliului
Europei
privind Lupta
împotriva
**Traficului
de Ființe
Umane**

Drepturile
victimelor

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Traficul de ființe umane încalcă drepturile și afectează viețile a nenumărați oameni din Europa și din afara ei. Un număr tot mai mare de femei, bărbați și copii sunt vânduți și cumpărați precum mărfurile, peste granițe sau în propria țară, ajungând în capcana exploatării și a abuzului.

■ Convenția Consiliului Europei privind Lupta împotriva Traficului de Ființe Umane, intrată în vigoare pe 1 februarie 2008, are scopul de a:

- ▶ preveni traficul de ființe umane,
- ▶ proteja victimele traficului,
- ▶ incrimina traficanții, și
- ▶ promova coordonarea acțiunilor naționale și colaborarea internațională.

■ Convenția se aplică pentru:

- ▶ toate formele de trafic, fie național sau transnațional, legat sau nu de crima organizată,
- ▶ toate victimele traficului (femei, bărbați, copii),
- ▶ toate formele de exploatare (sexuală, muncă sau servicii silite, sclavie, servitute, prelevarea de organe, etc.).

■ Principala valoare adăugată a Convenției este accentul pus pe drepturile omului și pe protecția victimei. Convenția definește traficul ca fiind o violare a drepturilor omului și o ofensă adusă demnității și integrității ființei umane. Aceasta înseamnă că autoritățile naționale trebuie trase la răspundere dacă nu întreprind acțiuni care să prevină traficul de ființe umane, să protejeze victimele și să investigheze eficient cazurile de trafic.

■ Traficul de ființe umane este un fenomen răspândit pe tot globul, fenomen care nu cunoaște granițe, de aceea Convenția este relevantă pentru țările din întreaga lume și este deschisă tuturor acestora.

CE ESTE TRAFICUL DE FIINȚE UMANE?

— Convenția definește traficul de ființe umane drept o combinație de trei elemente:

- ▶ o **acțiune**: recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane;
- ▶ prin folosirea anumitor **mijloace**: amenințare sau folosirea forței ori a altor forme de coerciție, răpire, fraudă, înșelătorie, abuz de putere sau de o poziție de vulnerabilitate, sau acordarea ori primirea de plăți sau beneficii pentru obținerea consimțământului ca o persoană să dețină controlul asupra altei persoane;
- ▶ în scopul **exploatării**: cel puțin, exploatarea prostituției celorlalți sau alte forme de exploatare sexuală, munca sau serviciile forțate, sclavia sau practicile similare acestora, aservirea sau prelevarea de organe.

CARE ESTE DIFERENȚA ÎNTRE TRAFICUL DE FIINȚE UMANE ȘI CONTRABANDA DE PERSOANE?

— În timp ce scopul contrabandei de persoane este transportul ilegal de persoane peste graniță, în scopul obținerii, direct sau indirect, de beneficii financiare sau alte beneficii materiale, scopul traficului de ființe umane este exploatarea. În plus, traficul de ființe umane nu implică neapărat trecerea frontierei; el poate avea loc în interiorul unei țări.

CINE SUNT VICTIMELE TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE?

— Oricine poate deveni o victimă a traficului de ființe umane – femei, bărbați și copii, oameni de orice vârstă sau statut social. Oamenii care cad victimă traficului de ființe umane sunt, de exemplu, forțați să ofere servicii sexuale, să muncească pentru sume mici sau pe gratis, ori să sufere prelevări de organe. Exploatarea este adesea însoțită de violență fizică și psihică și de amenințări împotriva victimelor și rudelor acestora.

— În opinia Convenției, o victimă a traficului de ființe umane este o persoană care a fost recrutată, transportată, transferată, adăpostită sau primită în interiorul unei țări sau în afara granițelor acesteia, prin folosirea amenințărilor, a forței, înșelătoriei, coerciției sau altor mijloace ilegale, cu scopul de a fi exploatată.

— Un copil este considerat victimă a traficului de ființe umane indiferent dacă au fost sau nu folosite **mijloace** pentru a-l recruta, transporta, transfera, adăposti sau primi, în scopul exploatării.

— „Consimțământul” unei persoane pentru a fi exploatată este irelevant dacă s-au folosit orice fel de **mijloace** (coerciție, înșelătorie, abuz de o poziție de vulnerabilitate, etc.). Mai mult, o persoană este considerată victimă, chiar dacă exploatarea nu a avut loc, când ea a fost supusă uneia dintre **acțiuni**, prin folosirea unuia dintre **mijloace**.

CE DREPTURI AU VICTIMELE TRAFICULUI ÎN LUMINA CONVENȚIEI?

Identificarea

— Victimele traficului trebuie să fie identificate oficial ca atare pentru a se preveni tratarea lor drept migranți fără documente sau infractori. Identificarea este realizată de profesioniști instruiți special (polițiști, funcționari publici, inspectori de muncă, medici, asistenți sociali, etc.), care urmează proceduri convenite și criteriile de identificare.

Termenul de recuperare și de reflecție

— Chiar înainte ca victimele să fie identificate oficial ca atare, ele au dreptul la o perioadă de minim 30 de zile pentru a se refăce, a scăpa de sub influența traficanților și a reflecta asupra oportunității colaborării cu autoritățile, în vederea investigării unui caz de trafic de ființe umane. În această perioadă, ele nu pot fi expulzate din țara în care au fost exploatate și au dreptul la asistență, chiar dacă șederea lor nu este reglementată legal.

Asistența

— Indiferent dacă victimele sunt gata să colaboreze cu anchetatorii sau nu, ori să participe la investigații în calitate de martori, ele au dreptul la:

- ▶ cazare convenabilă și sigură
- ▶ asistență psihologică
- ▶ asistență materială
- ▶ acces la tratament medical de urgență
- ▶ servicii de traducere și interpretare
- ▶ consiliere și informații
- ▶ asistență în timpul procedurilor de anchetă
- ▶ acces la piața muncii, educație și instruire vocațională, dacă sunt rezidenți legali în țara respectivă.

Asistență juridică

— Victimele traficului au dreptul la informații privind drepturile lor și toate procedurile relevante, într-o limbă pe care o înțeleg. Au de asemenea dreptul la asistență juridică și la ajutor gratuit, în probleme juridice specifice.

Permis de rezidență

— Victimelor li se poate elibera un permis de rezidență cu drept de reînnoire dacă situația lor personală o cere, ori dacă trebuie să rămână în țară pentru a colabora cu autoritățile la anchetarea infracțiunii de trafic. Acordarea unui permis de rezidență nu le anulează dreptul de a cere azil.

Protecția vieții private și a identității

— Datele personale ale victimelor nu pot fi făcute publice fi păstrate doar în scopuri juridice specifice. Ele nu pot fi folosite în niciun fel care ar permite identificarea victimelor.

Protecția pe timpul anchetelor și a procedurilor judiciare

— Victimele și familiile lor vor primi, atunci când este cazul, protecție împotriva posibilelor represalii sau intimidări venite din partea traficantilor. Aceasta poate include protecție fizică, schimbarea domiciliului, schimbarea identității și asistență pentru obținerea unei slujbe.

Compensații

— Victimele traficului au dreptul la compensații financiare pentru daunele suferite din partea traficantilor. Acestea pot fi acordate fie de către instanță, ca urmare a confiscării bunurilor traficantilor, fie de către statul unde a avut loc exploatarea.

Repatrierea și întoarcerea acasă

— Reîntoarcerea victimelor în țara de origine trebuie să se facă ținându-se cont de drepturile, siguranța și demnitatea lor, și luându-se în considerare statutul oricăror proceduri juridice legate de aceasta. La întoarcere, trebuie să li se ofere asistență pentru reîntegrare, de exemplu ajutor pentru educație și pentru a-și găsi de lucru.

CARE SUNT DREPTURILE SPECIALE ALE COPIILOR VICTIME ALE TRAFICULUI?

— În plus față de drepturile menționate anterior, aplicabile tuturor victimelor traficului, copiii beneficiază de următoarele drepturi speciale:

- ▶ copiii neînsoțiți li se repartizează un tutore legal, care să-i reprezinte și să acționeze în deplinul lor interes;
- ▶ se iau măsuri pentru stabilirea identității și naționalității copiilor și, dacă aceasta este în interesul lor, pentru localizarea familiilor;
- ▶ în cazul în care vârsta victimei este incertă, dar există motive întemeiate să se creadă că ea este de sub 18 ani, victima este considerată copil și i se acordă măsuri speciale de protecție până la verificarea vârstei;
- ▶ copiii au dreptul la educație și la asistență, după necesitățile fiecăruia;
- ▶ o evaluare a riscurilor și a siguranței este făcută înainte de repatriere, care va avea loc numai în cel mai deplin interes al copilului;
- ▶ copiii beneficiază de măsuri speciale de protecție în timpul anchetei și al procedurilor juridice.

MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI

— Toate țările care au semnat Convenția Consiliului Europei sunt monitorizate regulat de Grupul de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane (GRETA). Rolul GRETA este să se asigure că prevederile Convenției sunt implementate eficient și că drepturile victimelor sunt respectate.

— GRETA analizează situația din fiecare țară, întocmind rapoarte care identifică exemplele pozitive și lacunele și face recomandări cu privire la modul în care se poate îmbunătăți implementarea Convenției, în fiecare țară. Rapoartele și recomandările sunt făcute publice și sunt publicate pe site-ul anti-trafic al Consiliul Europei.

Pentru contacte și informații suplimentare:

Secretariatul Convenției Consiliului Europei privind Lupta împotriva
Traficului de Ființe Umane (GRETA și Comitetul Părților)

Consiliul Europei / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Franța / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking